

POKYNY

pre žiakov Technickej akadémie počas prerušenia vyučovania
v čase od 16. marca 2020 do 27. marca 2020

Z predmetu etická výchova pre 2. ročník

Prosím, prečítajte si priložený študijný materiál pre 24. vyučovaciu hodinu, ktorý sa týka masmédií, reklamy, novinárskej etiky, tlačového zákona, atď. Vašou úlohou je napísať úvahu na tému Masmédia - kritický divák ... Tri bodky znamenajú, že si môžete vybrať rôzne média. Môže to byť aj film, priestor YouTube, ale aj iné kanály. Spomenúť môžete nielen negatíva, ale aj pozitívne stránky.

Úvahu v rozsahu polovica strany A4 napísanú vo Worde mi pošlite ako prílohu do 20. 3. 2020 na adresu jozef.kocurek@gmail.com . Súbor pomenujte bez diakritiky, všetko malým písmom **priezvisko_meno_trieda_masmedia**, napr. novak_jan_2a_masmedia.

24.Hodina

Masmédia – chcem byť kritickým divákom, poslucháčom, čitateľom

[MM I / 122] kritickým surférom, blogérom, vlogérom...

Podľa odborníkov [MM I / 118] deti a mládež nasledujú vzory zo svojho okolia – rodičov, súrodencov, kamarátov, vychovávateľov, ale aj osobnosti verejného života. Treba zdôrazniť dôležitosť vzorov, ktoré sa objavujú v televízii a vo filmoch (v médiách).

Televízia nám poskytuje veľa príležitostí na výchovu. Odborníci tvrdia, že musíme vynakladať veľa úsilia na neutralizáciu negatívnych efektov televízie a to zvyšovaním pozitív.

Hodnotová reflexia:

Analyzujte pozitíva aj negatívne stránky televízie.

Aspekty (stránky, hľadiská, stanoviská) televízie

• Jednoznačne pozitívne

- 1) Univerzálnosť
- 2) Rýchlosť prenosu informácií
- 3) Možnosť rozširovania kultúry
- 4) Vzdelávaco – náučný
- 5) Verejná kontrola – investigatívni novinári

• Negatívne

- 1) Prebytok informácií
- 2) Veľa násilia, agresivity, surovosti, erotiky, pasivity
- 3) Pokles kreativity, fantázie a iniciatívy
- 4) Pokles komunikácie medzi členmi rodiny
- 5) Konzumný štýl života
- 6) Nedostatok reality
- 7) Neuvedomé zvnútorňovanie predkladaných postojov a hodnôt
- 8) Požierač času

Aktivita

Napíšte (nakreslite) niektorú postavu z populárneho filmu a odpovedzte na otázky:

- 1) V čom by som chcel byť ako táto postava?
- 2) V čom by som nechcel byť ako táto postava?
- 3) V čom sa jej podobám, v čom som lepší od tejto postavy?

Alternatíva:

- 1) O čom rozmýšľa dobrý človek?
- 2) Čo robí dobrý človek?
- 3) Ako prežíva situácie (radosť i bolesť) dobrý človek?
- 4) O čo sa usiluje dobrý človek?

Hodnotová reflexia:

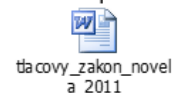
Po vytýpaní **jedného** populárneho klasického **hrdinu** dnešných filmov **porovnať**, čo má spoločné **s našou predstavou o dobrom človeku**, v čom sa líši, v čom je úplne mimo reality.

Alternatíva: Dohodnúť sa hodnotiť jeden film v TV, čo dobré urobil hrdina, čo zlé, ako by som sa zachoval ja?

Reklama

 reklama_filozofia	 psychologia_reklamy	 reklama_kampan
--	--	---

Je prakticky všade. Viete, že oproti minulosti môže uvádzať porovnania oproti konkurencii? Poznáte filozofiu reklamy, psychológiu reklamy, reklamnú kampaň?

Tlačový zákon

Poznáte tlačový zákon z roku 2008? Poznáte jeho novelizáciu z roku 2011?

Heslá:

Povedz mi čo čítaš (pozeráš, počúvaš, surfuješ), ja ti poviem kto si.

Násilie prináša násilie.

Informovanosť, rozhladenosť, poznanie skutočných hodnôt – STOP manipulácii.

Prosím, prečítajte si priložený študijný materiál pre 25. vyučovaciu hodinu, ktorý sa týka etiky práce. Cieľom je pochopiť ekonomické vzťahy, postavenie etiky a ekonomiky. Vašou úlohou je napísať úvahu na tému Etika práce. Opíšte svoje skúsenosti s etikou práce. Pomôcť vám môžu aj sprostredkované skúsenosti blízkych, známych s etikou práce v rôznych profesiách. Úvahu v rozsahu polovica strany A4 napísať vo Worde mi pošlite ako prílohu do 27. 3. 2020 na adresu jozef.kocurek@gmail.com. Súbor pomenujte bez diakritiky, všetko malým písmom **priezvisko_meno_trieda_etika_prace**, napr. novak_jan_2a_etika_prace.

25.Hodina

Etika práce, etika a ekonomika

[MM II / 98] www.ipaslovakia.sk => Heslo podnikateľa: **3V** (výnimočnosť, výkonnosť, vášeň – zapálenie pre vec)

Ekonomické vzťahy sú napriek ich objektivite a určitej nátlakovosti koniec koncov predsa len vzťahmi ľudí alebo firiem a inštitúcií zložených v prvom rade z ľudí. A iba ľudia majú vo svojej moci, aby ich urobili viac alebo menej ľudskými.

Pracovné otázky:

1. Poznáte ekonomické vzťahy ako fungujú?
2. S ktorými možnosťami a obmedzeniami treba počítať pri ekonomických aktivitách?

Ekonomické vzťahy

Objektivita a nátlakový charakter ekonomických vzťahov sú dané skutočnosťou, že **statky** potrebné **na uspokojovanie ľudských potrieb sú nedostatkové**. Toto núti všetkých účastníkov ekonomických vzťahov, **aby sa správali racionálne**. Správať sa racionálne znamená zvoliť si z viacerých možných spôsobov správania to, ktoré rešpektuje nedostatkovosť statkov. Ekonomicky mysliaci človek stále znova opakuje úkon voľby. **Človek vo funkcii výrobcu** musí rozhodovať, čo bude vyrábať, za koľko (pri akých nákladoch) bude vyrábať, pre koho bude vyrábať, či luxusný tovar pre ohraničený počet bohatých ľudí alebo cenovo dostupné výrobky pre menej zámožných spotrebiteľov. **Človek vo funkcii spotrebiteľa**, keď sa rozhoduje pre kúpu (alebo pre vlastnú výrobu) nejakého výrobku, ktorým by uspokojil vlastnú potrebu, si kladie otázky: ktorý výrobok uspokojí jeho potrebu, aké má mať vlastnosti a od ktorého výrobcu (obchodníka) ho získa.

Neexistuje voľba, v ktorej by naše očakávania boli vo všetkých ohľadoch optimálne uspokojené. Napríklad aby spotrebiteľ našiel výrobok výborne fungujúci, estetický, za minimálnu cenu. Alebo aby podnikový manažér našiel odbytko dostatočne veľké, blízke, trvalé a za výhodne vysoké ceny. Alebo aby národohospodár našiel recept, ako zaistiť vysoký objem odbytom pokrytej výroby a tým i vysokú zamestnanosť svojich občanov a to všetko pri trvalo nízkych cenách.

Z toho vyplýva, že každá voľba nemôže byť ničím iným ako **výsledkom** určitých **kompromisov**, a teda je to **vždy len relatívne výhodná voľba**.

Trh je spoľahlivý mechanizmus tvorby rovnováhy **medzi** dvoma „frontami“: medzi početnými **výrobcami**, z ktorých každý sleduje určité záujmy – to je **strana ponuky**, a medzi početnými **spotrebiteľmi**, z ktorých každý má takisto právo sledovať svoje záujmy a potreby – to je **strana dopytu**.

Táto **rovnováha medzi dopytom a ponukou** je pre náš život **potrebná**. Keby jej nebolo, mohlo by sa nám stať, že prideme do obchodu a nenájde, čo potrebujeme, alebo len v takom malom množstve, že budeme musieť zaplatiť za nedostatkový tovar príliš vysokú cenu.

Ale trh **níelen užitočne slúži, ale aj nemilosrdne triedi** všetkých účastníkov trhových vzťahov: Výrobcov sa pýta: Vieš predať svoj tovar? Ak nevieš, vypadávaš z hry.

Je to však hra príliš racionálna, príliš tvrdá, aby sa dala nazvať hrou. Je to hra pre odvážnych, húževnatých ľudí, ktorí vedia, že musia aj riskovať, lebo ide o životy.

Tento tvrdý služobník **je ochotný všetko vtiahnuť do sféry svojho vplyvu**, lebo jeho účastníci, tak **výrobcovia**, ako **aj kupujúci, chcú mať stále viac** peňazí, vplyvu, moci... Trh, teda jeho účastníci, sa pred ničím nezaháči: vťahuje do svojho vplyvu duchovné aj kultúrne statky, ba aj ľudské telo (pornografia), ľudské životy (otroci, narkotiká). **Vedel by, keby sa mu nekládli rozumné ekonomické pravidlá hry, neúprosne zničiť prírodu.** Skrátka: trh ako súhrn vzťahov a pravidiel **nemá morálku**, je tvrdý, racionálny; v hlave má len kalkulačku a **srdce mu chýba**.

Ale **pozor! Trh pozostáva z ľudí**, z výrobcov, obchodníkov, manažérov, spotrebiteľov **a tí morálku, etické cítenie a súcit musia mať**. A ak majú, nájdú aj spôsob ako ich uplatniť!

Ak ju nemajú, alebo – ako niekedy tvrdia, že v rámci racionality nemôžu mať – sú tu inštitúcie ľudskej integrácie, ktoré sa snažia **chyby trhu** (tzv. externality) zmierňovať: rodina, cirkev, solidárne a neformálne spoločenstvá (trieda v škole), svojpomocné inštitúcie, humanitné združenia, rôzne formy poistenia a štátne inštitúcie, medzi nimi najmä systém zákonov, sankcií a kontroly nad ich dodržiavaním.

trh_externalita

Pri všetkej trpezlivej kritike trhu a ľudí, ktorí na ňom vystupujú, musíme konštatovať, že ľudstvo **na usporiadané uspokojovanie svojich potrieb** (krádeže, lúpeže, vojny a pod., ktorými ľudstvo tiež prešlo, sú neusporiadanými formami uspokojovania potrieb) **lepší mechanizmus nemalo a nemá!** Ale vždy tu boli snahy hľadať spôsob, ako pomôcť tým, ktorí na trhu „vypadli z hry“.

Aktivita

Vžite sa do role vlastníka, výrobcu a spotrebiteľa a porovnajte ich so zásadami prosociálneho správania.

Hodnotová reflexia:

V našej ústave (TRETIA HLAVA > Prvý oddiel > Hospodárstvo Slovenskej republiky > **Čl. 55**

(1) Hospodárstvo Slovenskej republiky sa zakladá na princípoch sociálne a ekologicky orientovanej trhovej ekonomiky. > (2) Slovenská republika chráni a podporuje hospodársku súťaž. Podrobnosti ustanoví zákon.

Ako je to v reálnom živote, dodržiavajú sa tieto princípy?

Heslá:

Hospodárstvo SR sa zakladá na princípoch sociálne a ekologicky orientovanej trhovej ekonomiky.

Trhový mechanizmus je najlepší na **usporiadané uspokojovanie potrieb ľudí**.

ustava_sr

V Spišskej Novej Vsi 18. marca 2020

Ing. Jozef Kocurek, vyučujúci etickej výchovy